

STOP!

KAMPANIA SPOŁECZNA NA RZECZ GDYŃSKICH SENIORÓW

Chrońmy naszych seniorów przed oszustami

Najskuteczniejszym sposobem na to, by nie dać się oszukać, jest przekazywanie jak największej liczbie osób wiedzy o tym, jak manipulują przestępcy działający metodą „na wnuczka” czy „na policjanta”. Właśnie na wzajemnej edukacji oparta jest kampania społeczna „STOP!”. Gdyniński samorząd i Komenda Miejska Policji wspólnie działają, by przeciwdziałać oszustwom wobec seniorów.

Statystyki są alarmujące. W lutym 2022 w Gdyni policjanci odnotowali 10 przypadków wyłudzeń metodą „na wnuczka” lub „na policjanta”, a w lutym 2023 – 20. To wzrost aż o 100 procent! Z danych pomorskiej policji wynika, że liczba tych przestępstw rośnie w większości miast naszego województwa.

Oszuści wyłudzający duże sumy pieniędzy od osób starszych na każdym kroku doskonalą się w technikach manipulacji i dostosowują się do aktualnej sytuacji – w ostatnim czasie pojawiły się oszustwa np. metodą „na covid”.

Przestępcy działają przez telefon, a ich ofiary są przypadkowe. Numer telefonu, z którego dzwonią, to przeważnie zagraniczna karta przed-

insp. Sławomir Pachura
Komendant Miejski Policji w Gdyni

Złodzieje oszukują i wyłudzają duże sumy pieniędzy od osób starszych na różne sposoby. Jednym z nich jest podszywanie się pod kogoś zaufanego, np. członka rodziny lub funkcjonariusza policji. Cel jest ten sam: wyłudzenie dużej sumy pieniędzy lub kradzież cennych wartości. Pamiętajmy, że zasada ograniczonego zaufania wobec nieznanym obowiązuje nie

tylko dzieci. Dorośli często o niej zapominają, stając się ofiarami własnej łatwowierności i ufności. Nie bądźmy obojętni i ostrzegajmy naszych krewnych przed oszustami, a o usiłowaniu popełnienia przestępstwa lub o jego popełnieniu powiadajmy policję.

Wierzę w skuteczność kampanii informacyjnych i edukacyjnych. Gdynińska kampania „STOP!” ma zapoznać seniorów

płatona. Jeśli funkcjonariusze zatrzymają osobę odbierającą od osoby oszukanej pieniądze, jest to przeważnie kurier, który najczęściej nawet nie ma pojęcia o działaniu oszustów. To sprawia, że oszuści czują się w pewien sposób bezkarni. Ale czy naprawdę jesteśmy wobec nich bezradni? Nie! Im więcej osób będzie zdawało sobie sprawę z metod, jakimi posługują się fałszywi wnuczkowie czy policjanci, tym bezpieczniejsi będziemy.

Właśnie na wzajemnej, szerokiej edukacji oparta jest kampania społeczna „STOP!”, prowadzona wspólnie przez gdyniński samorząd i Komendę Miejską Policji. Cel: dotarcie do jak największej liczby gdynian i gdynianek z informacjami o tym, jak działają oszuści – i jak się przed nimi skutecznie bronić.

Wszystkie ważne informacje na ten temat znajdują Państwo na kolejnych stronach.

Wojciech Szczurek
prezydent Gdyni

Przestępcy działający metodą „na wnuczka” czy „na policjanta” wykorzystują wszystko to, co dla naszych seniorów ważne: chęć niesienia pomocy, więzi rodzinne, zaufanie do instytucji czy organizacji. Omiotane przez oszustów osoby tracą nie tylko majątek całego życia, ale też poczucie bezpieczeństwa, wiarę w samych siebie, otwartość na innych. Wraz z gdyniską policją, podczas spotkań np. w klubach seniora, uczymy naszych seniorów zasad ograniczonego zaufania, bo w sytuacjach potencjalnie niebezpiecznych ostrożność i dystans są najskuteczniejsze. Takie informacje może też przekazywać każdy z nas. Ostrzegajmy, uwrażliwiamy naszych rodziców, dziadków, sąsiadów, znajomych. **Razem powiedzmy „STOP!” przestępczości wobec seniorów.**

	WOJ. POMORSKIE	GDYŃSK	GDYNIA	SŁUPSK	SOPOT	BYTÓW	CHOJNICE	CZŁUCHÓW	KARTUZY	KOŚCIERZYNA	KWIDZYN	LĘBORK	MALBORK	NOWY DWÓR GD.	PRUSZCZ GD.	PUCK	STAROGARD GD.	SZTUM	TCZEW	WEJHEROWO
01-02 2022	72	25	13	9	0	2	3	0	1	0	1	2	1	0	2	5	1	2	0	5
01-02 2023	137	39	47	6	5	3	4	1	3	3	2	1	4	2	4	0	1	0	8	4
+/-	65	14	34	3	5	1	1	1	2	3	1	1	3	2	2	5	-	2	8	1

Liczba oszustw metodą „na wnuczka” lub „na policjanta” w okresie styczeń - luty 2022/2023 roku z podziałem na jednostki policji województwa pomorskiego

z informacjami o tym, jak skutecznie strzec się przed oszustami, jak reagować na otrzymane od nich połączenia telefoniczne i jakie są metody ich działania. Im więcej osób będzie świadomych manipulacji i sposobów działania oszustów, tym skuteczniej będziemy chronić naszych seniorów, co przyczyni się do ograniczenia tego typu zdarzeń.

Nie dajmy się oszustom

Z problemami wyłudzeń pieniędzy „metodą na...” policjanci zmagają się od kilku lat. Zaczęło się od tzw. wnuczka, gdy fałszywi krewni opowiadając starszym osobom przeważnie fałszywe historie wyłudzały od kilkuset do kilku tysięcy złotych. Właśnie takich „krewnych” policjanci zatrzymywali, zwłaszcza, gdy pieniądze miały być przelewane na konto, którego właściciela udało się ustalić. Ale im skuteczniejsze okazywały się działania policji, im bardziej świadomi stawali się seniorzy, tym bardziej wymyślnie formy stosowali oszuści.

Dziś z policyjnych statystyk wynika, że wyłudzenia pieniędzy odbywają się najczęściej metodą „na policjanta” i „na funkcjonariusza CBS”, a najczęstszym powodem, o którym sprawcy mówią podczas telefonicznej rozmowy z pokrzywdzonymi, jest zagrożenie domniemanym atakiem hackerskim, w wyniku którego mogą przepaść wszystkie zgromadzone w banku oszczędności. Oszuści działają od poniedziałku do piątku, w ciągu dnia, gdy pracują banki, z których można podjąć pieniądze. Wybierają miasta takie jak Gdynia, bo tu jest większa anonimowość.

W małych miejscowościach pracownicy banku znają swoich klientów, znają ich zwyczaje więc fakt, że ktoś nagle chce wypłacić z konta większą kwotę może wzbudzić podejrzenia.

Wśród pokrzywdzonych dominują kobiety, zdecydowana większość wszystkich oszukanych jest w wieku 70 – 89 lat, ale ofiarą telefonicznych oszustw może paść każdy. Na Pomorzu, wśród 137 poszkodowanych w styczniu i lutym tego roku, aż 40 osób miało mniej niż 50 lat!

Policjanci mówią krótko i stanowczo: najskuteczniejszy i najprostszy sposób na oszustów to odłożenie słuchawki i przerwanie połączenia. To pozbawi oszustów przygotowanej broni. A są ną słowa, którymi manipulują.

Michał Guć
wiceprezydent
Gdyni ds. innowacji

Osoby starsze są ufne i chętne do niesienia pomocy – gdyńscy seniorzy stale to udowadniają, angażując się w wiele organizowanych w mieście akcji pomocy. To zaangażowanie jest jednym z powodów, dla których oszuści wyłudający pieniądze obrali sobie za cel

właśnie seniorów. Wikłają ich w wymyślone tajne akcje policji i przekonują, że powodzenie zależy od przekazania znacznej sumy pieniędzy.

Ofiarami oszustw padają też osoby samotne, które dzięki współdziałaniu z „policjantem” znów czują się potrzebne. Wielkim wyzwaniem jest dotarcie do takich osób, uwrażliwienie ich na zagrożenie, podanie przykładów sytuacji, które powinny zaniepokoić.

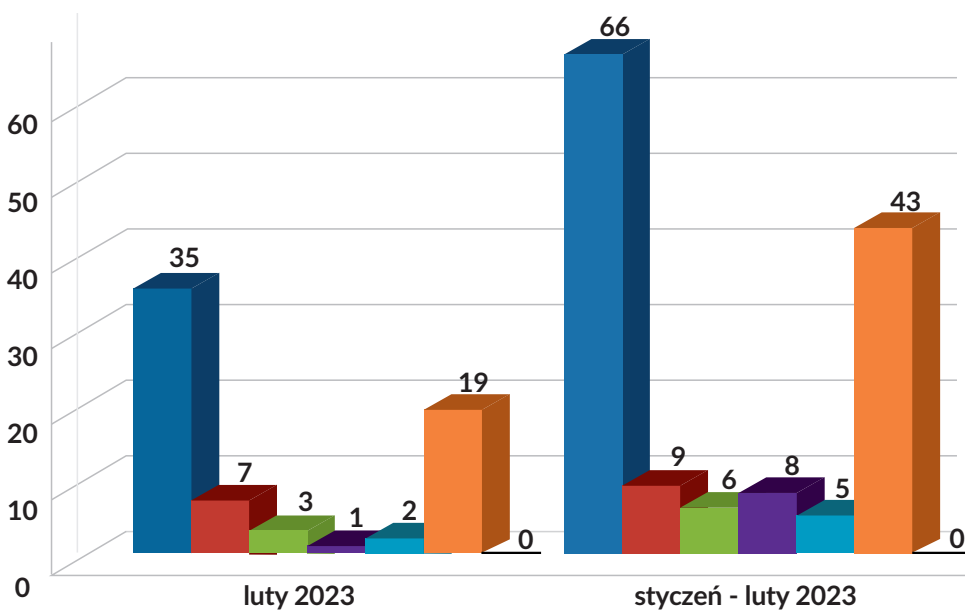
Rozmawiajmy z sobą, ostrzegajmy się, bądźmy czujni.

Bożena Zglińska
dyrektor Centrum
Aktywności Seniora
w Gdyni

Otrzymujemy od seniorów różne sygnały o niepokojących sytuacjach i staramy się na bieżąco reagować. Organizujemy spotkania z funkcjonariuszami policji, którzy tłumaczą, na jakie zagrożenia mogą natknąć się starsze osoby. Seniorzy chętnie biorą w nich udział, dzieląc się doświadczeniami, ale również dopytując o możliwe środki zapobiegawcze.

Prowadzimy uświadamiające zajęcia dla zainteresowanych, tłumaczymy, jak działają oszuści. I choć seniorki i seniorzy są coraz bardziej świadomi potencjalnych zagrożeń, nie jesteśmy w stanie całkowicie wyeliminować pewnych zachowań. Przekazujemy również informacje, że każdy uprawniony mieszkaniec naszego miasta może skorzystać z bezpłatnych porad prawnych udzielanych przez adwokatów oraz radców prawnych. To dla naszych sympatyków cenna wiedza, która daje im poczucie bezpieczeństwa oraz konkretne wsparcie.

Oszustwa w lutym 2023 roku oraz w okresie styczeń - luty 2023 roku

- „na policjanta”
- „na wnuczka”
- „na innego członka rodziny”
- „na funkcjonariusza CBŚP/CBA”
- „na pracownika poczty/giełdy/prokuratora”
- „na pracownika banku/Biura Informacji Kredytowej/doradcę finansowego, itp.”
- „na lekarza”

Seniorze, odłóż słuchawkę!

Klaudia Głodowska
główny specjalista
ds. interwencji
w Miejskim Ośrodku
Pomocy Społecznej
w Gdyni

- Ufność seniorów bardzo często wynika z samotności. Kiedyś funkcjonowały rodziny wielopokoleniowe, w których każdy z jej członków dzielił się z innymi swoim czasem czy umiejętnościami. Dziś bardzo często seniorzy żyją w pojedynkę. Takie osamotnione osoby odbierając telefon cieszą się, że ktoś zadzwonił, zainteresował się nimi i ich sprawami.

Oszuści złudnie oddają seniorom sprawczość, obiecują, że dzięki ich pomocy będzie można złapać przestępcę. To popularny mechanizm, a seniorzy w tym

momencie czują się potrzebni, wyjątkowi. Seniorzy często chorują na depresję, ale rzadko ktokolwiek wie o ich zmaganiach z chorobą. Depresja senioralna wygląda często inaczej, niż u osób młodszych, dlatego czasem naprawdę trudno się zorientować, że coś jest nie tak.

Seniorzy aktywni i chętnie korzystający z aktywności rzadziej padają ofiarą oszustów. Są bardziej świadomi zagrożeń, znają sposób działania złodziei. Pracą interwencyjną zajmują się od lat. Staram się edukować osoby starsze i ich opiekunów już podczas pierwszego spotkania, zawsze i w sposób dostosowany do możliwości danej osoby.

Niejednokrotnie powtarzam: Seniorze, odłóż słuchawkę, gdy ktoś zadzwoni z nietypową propozycją, odetchnij głęboko, przemyśl sprawę, poradź się rodziny, znajomych, sąsiadów. Bądź czujny, by nie zostać ofiarą.

Tak są wyłudzone pieniądze

Do 85-latka z Gdyni

zadzwonił mężczyzna, który przedstawił się jako policjant. W rozmowie brał udział również drugi mężczyzna, przedstawiający się jako prokurator. Oszuści powiedzieli pokrzywdzonemu, że pieniądze, które ma w domu, zostały sfalszowane przez bank i jest prowadzone w tej sprawie postępowanie. Następnie przestępcy poinstruowali seniora, aby zapakował posiadane pieniądze w reklamówkę i powiesił ją na płocie swojej posesji. W ten sposób 85-latek stracił około 71 tysięcy złotych.

Do 80-latki

na stacjonarny numer telefonu zadzwonił mężczyzna i podał się za policjanta. Zapytał o oszczędności oraz poprosił o numer komórkowy, po czym polecił zabrać z domu pieniądze. Zgodnie poleceniami, seniorka przekazała mu je przy śmietniku przed blokiem. Następnie mężczyzna połączył się z 80-latką przez komórkę, polecił pojechać do banku i wypłacić

100 tysięcy złotych, przez cały czas nie przerywając połączenia. Kiedy kobieta chciała wypłacić pieniądze, pracownica placówki zorientowała się, że chodzi o oszustwo. Od razu zadzwoniła na policję. Oszust usłyszał tę rozmowę i rozłączył się. Seniorka nie straciła wszystkich swoich oszczędności.

Do 87-letniego mieszkańca Gdyni

zadzwonił mężczyzna podający się za jego wnuka. Powiedział, że jest zatrzymany przez policjantów, ponieważ spowodował wypadek komunikacyjny ze skutkiem śmiertelnym. Potrzebuje gotówki na kaucję, dzięki której będzie mógł wrócić do domu. Przekazał telefon kobiecie, która przedstawiła się jako policjantka i potwierdziła tę wersję wydarzeń. Po około 30 minutach do mieszkania seniora przyszła młoda kobieta, przedstawiła się jako adwokat wnuka i odebrała 120 tysięcy złotych oraz 450 euro.

„Policjant” zadzwonił do pana Tomasza

Ofiarą złodziei padł pan Tomasz - jeden z mieszkańców naszego miasta. Pan Tomasz nadal jest czynny zawodowo. Wiedza i doświadczenie nie uchroniły go jednak przed podstępnym zachowaniem oszustów.

- To były początki procederu, osiem lat temu oszuści telefonowali do ludzi, próbując wyłudzić pieniądze z kont bankowych. Do mnie także zadzwoniono, rozmówca przedstawił się jako inspektor policji prowadzący śledztwo w sprawie wyłudzenia środków z kont bankowych. Poinformował mnie, że moje pieniądze są zagrożone, więc aby do tego nie dopuścić, muszę natychmiast wszystko wypłacić i przekazać w bezpieczne miejsce do policyjnego depozytu.

Pan Tomasz dodaje, że fałszywy policjant był doskonale przygotowany do swojej roli. Poprosił mężczyznę, by ten nie rozłączał połączenia. - Osoba po drugiej stronie słuchawki wyjaśniała mi, że dzięki temu, że pozostaję na linii, oni mogą namierzyć ewentualne rozmowy przychodzące, i tym samym „aresztować potencjalnego złodzieja”. Aby uwiarygodnić oszustwo, fałszywy policjant zaproponował nawet mężczyźnie, że ten może „w centrali” potwierdzić jego tożsamość. Zaproponował nawet uprzejmie, że sam przełączy numer telefonu, tak, by pan Tomasz nie musiał się rozłączać.

Pan Tomasz zdecydował, że pójdzie do banku, aby wypłacić środki. Jak sam mówi, szczęściem w nieszczęściu był fakt, że oszczędności przechowywał na lokacie. Pieniądze z likwidowanej lokaty nie mogły mu zostać wypłacone od razu. - Byłem zły, że chcę wypłacić mi środki na konto, które, według słów fałszywego policjanta, może stać się obiektem ataku. Od razu poinformowałem o tym fakcie mojego telefonicznego rozmówcę, który na tę wiadomość zareagował zerwaniem kontaktu.

Wtedy pan Tomasz uzmysłowił sobie, że padł ofiarą oszustów. - Dziś myślę, że to, że dałem się oszukać, było spowodowane dwoma czynnikami. Po pierwsze zaskoczeniem, a po drugie zadziała tzw. autorytet munduru. Poprosił mnie o pomoc „policjant”, a ja jako obywatel czułem się w obowiązku, by mu pomóc. Długo oswajałem się z myślą, że dałem się oszukać. Dopiero po paru latach na spotkaniu z seniorami opowiedziałem, ku przestrodze, swoją historię – dodaje pan Tomasz.

Zasady ograniczonego zaufania

PAMIĘTAJ!

- * Policja nigdy nie prosi o przekazanie pieniędzy i nigdy nie dzwoni z takim żądaniem. Po takiej rozmowie natychmiast zadzwoń pod znany Ci numer telefonu i opowiedz o sytuacji.
- * W takich bądź podobnych sytuacjach nigdy nie wręczaj nikomu pieniędzy, nie podpisuj żadnych dokumentów.
- * Nie zaciągaj kredytów na cel, którego nie znasz.
- * Nie wypłacaj ze swojego konta żadnych oszczędności i nie przekazuj ich obcym którzy twierdzą, że Twoje konto jest zagrożone.

NIE PRZEKAZUJ PIENIĘDZY OSOBOM, KTÓRE TELEFONICZNIE PODAJĄ SIĘ ZA TWOICH KREWNYCH

Sprawcy oszustw, chcąc wyłudzić pieniądze, dzwonią do Ciebie i podają się za członka rodziny, np. wnuczka, siostrzeńca. Przedstawiają zmyśloną historię, prosząc o pomoc finansową. W takim przypadku upewnij się czy osoba, za którą się podają, faktycznie potrzebuje pomocy. Zadzwoń do niej. Jeżeli nie możesz się z nią skontaktować, lepiej zrezygnuj z udzielenia pomocy.

NIE PRZEKAZUJ INFORMACJI NA SWÓJ TEMAT OSOBOM NIEZNAJOMYM

Osobom, których nie znasz, nie udzielaj informacji o sobie, swojej rodzinie, posiadanych kosztownościach czy oszczędnościach. Twoje dane osobowe

są prawnie chronione i tylko od Ciebie zależy, komu i w jakim celu je udostępnisz.

NIE OTWIERAJ DRZWI I NIE WPUSZCZAJ DO MIESZKANIA NIEZNAJOMYCH

Nie otwieraj drzwi i nie wpuszczaj do mieszkania osób, których sam nie zapraszałeś – nigdy nie znasz ich zamiarów.

ŻĄDAJ IDENTYFIKATORA OD ODWIEDZAJĄCYCH CIĘ PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI

Każdy pracownik „gazowni”, „elektrowni” czy „kablówki” ma identyfikator. Żądaj jego okazania. Jeżeli masz wątpliwości, zadzwoń do jego miejsca pracy. Telefon znajdziesz na rachunku lub w książeczce opłat. Ważne, aby nie prosić o ten numer telefonu osoby, która chce się dostać do Twojego mieszkania.

Ważne telefony

Numer alarmowy
112

Komenda Miejska Policji w Gdyni
Oficer dyżurny:
(+48) 477- 421- 222
Pomocnik oficera dyżurnego:
(+48) 477- 421-622

Komisariat Policji
Gdynia Śródmieście:
(+48) 477- 421- 155

Komisariat Policji
Gdynia Redłowo:
(+48) 477- 421-255

Komisariat Policji
Gdynia Chylonia:
(+48) 477- 421-355

Komisariat Policji
Gdynia Karwiny:
(+48) 477- 421-455

Komisariat Policji
Gdynia Oksywie:
(+48) 477- 421- 555

Komisariat Policji
Gdynia Chwarzno:
(+48) 477- 421-655

Jak poznać oszusta

- * Osoba, z którą rozmawiasz przez telefon przekonuje Cię, że jest kimś bliskim. Informuje, że natychmiast potrzebuje pieniędzy – i się rozłącza.
- * Dostajesz kolejny telefon od osoby przedstawiającej się jako policjant. Przekonuje Cię, że osoba, z którą poprzednio rozmawiałeś, to oszust i musisz pomóc w jego schwytaniu.
- * Zostajesz proszony o pilne przekazanie pieniędzy potrzebnych do schwytania oszusta.
- * Jeśli rozmówca zaproponuje, byś

potwierdził jego tożsamość jako policjanta dzwoniąc na numer 112 pamiętaj, by się rozłączyć. Wybierając w trakcie rozmowy 112 będziesz wciąż rozmawiać z tą samą osobą.

Jak zareagować po takim telefonie

- * Nie przekazuj pieniędzy ani nie podpisuj dokumentów.
- * Zadzwoń do osoby bliskiej lub pod inny, znany Ci numer telefonu.
- * Powiadom Policję.

Zachowaj czujność

W TYCH SYTUACJACH NALEŻY ZACHOWAĆ CZUJNOŚĆ:

Osoby wyłudzające przez telefon pieniądze najczęściej podają się za:

- * policjanta,
- * wnuczka lub innego członka rodziny,
- * funkcjonariusza CBŚ/CBA
- * pracownika poczty/ZUS/prokuratury/ABW
- * pracownika banku/doradcę finansowego
- * lekarza

POWODY, DLA KTÓRYCH DOMAGAJĄ SIĘ PRZEKAZANIA PIENIĘDZY:

- * wypadek samochodowy/zatrzymanie przez policję,
- * atak hakerski/zagrożone pieniądze w banku,
- * śledztwo/dochođenje w sprawie wyłudzeń, akcja policyjna,
- * pożyczanie pieniędzy/kłopoty finansowe,
- * wypytywanie o oszczędności /przerwanie połączenia/ wprowadzenie w błąd w celu zaciągnięcia kredytu
- * pobyt w szpitalu/covid-19
- * wykorzystanie kodów BLIK